

ГОРИНИЧІ: СЕЛО НА МЕЖІ ВИМИРАННЯ

Під час своїх журналістських поїздок довелося побувати майже у всіх селах і хуторах нашого району. І ось газетярські стежки привели й у віддалене невеличке прикордонне село Гориничі, підпорядковане Омитській сільській раді, яке, як не прикро це визнавати, належить до категорії вимираючих населених пунктів. Картина, що постала перед зором, тут справді вимальовується зовсім невесела. Село практично порожнє: більша частина тутешніх будинків нежилі і стоять із забитими дошками вікнами, а з поіржавілих колодязів вже багато років ніхто не брав воду. І тільки у восьми хатинках ще триває життя – не дають селу остаточно канути в небуття останні 12 жителів, 99 відсотків з яких складають люди вже пенсійного та похилого віку.

Як же живуть, а вірніше - виживають вони у цій істинно віддаленій поліській глибинці – про це з ними й ведемо відверту розмову.

- Горюємо ми в Гориничах – не те слово, - бідкаються мої перші співбесідники – **Петро Антонович та Марія Миколаївна Чугаї**, які є в

цеві люди, яких тоді тут налічувалося до сотні, трудилися у колгоспній бригаді, всім вистачало роботи. Працював магазин, клуб, діяла початкова школа.

- А яка у нас ферма була – мило глянути, - з сумом згадує ті часи Марія Миколаївна. – Яких бичків тут відгодовували – до тонни! Загалом, худоби налічувалося більше 500 голів. На фермі навіть баня з басейном працювали – усе було до послуг людей, а зараз? Колгосп розпався, все занепало, розвалено, в руїнах... Залишившись без роботи, наша молодь почала масово виїжджати з села, а найбільше - до сусідньої Білорусі. Наш син теж живе нині у Пінську. Але, з проголошенням незалежності України, для нас постала нова проблема – кордон. Через прикордонників ми тепер не можемо напряму (до траси Пінськ-Семиховичі всього 500 метрів) добиратися до своїх дітей, а вони до нас. Потрібно їхати тільки через Прикладники, а чим, якщо ніякий транспорт до нас не ходить, а пішки долати майже десяток кілометрів нам уже не під силу. Та й у пункті пропуску далеко не все дають перевозити: буває, що забороняють

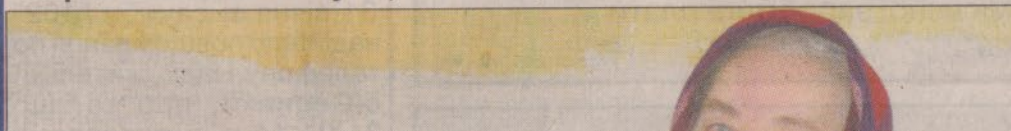
ЯК ЖИВЕШ СЕЛО?

війну, коли їй було три роки, всю їхню родину: батька, матір, двох сестер, фашисти вивезли на примусові роботи до Німеччини, звідки вони повернулися вже після перемоги,

бабуся, яка, попри свій похилий вік, котрий зігнув її майже пополам, не здається і сама собі дає раду. – Тримаю козу, нещодавно кабанчика забила, а два роки тому ще й дрова сама рубала. На мене вже й люди сваряться, мовляв, стара і зігнута, навіщо це тобі. Чотирьох таких старих, як я, на зиму забрали діти до себе, а я не схотіла – козу жалко було різати, все-таки кружку молока дає. Отож, поки здужаю, зі своєї хати нікуди не піду...

- Як не важко, а жити мусимо, - зазначає ще один наш співрозмовник – **66-річний Василь Григорович Шидловський**, в минулому місцевий бригадир і лісник. – Головне, щоб здоров'я не підводило і в державі спокійно було, а то подивіться, що твориться в Києві на тому Майдані. Бардак пішов – далі ні-

селі наймолодшою сімейною парою і разом живуть уже 41 рік. – Нікому ми тут уже не потрібні – ні транспорту до нас нема, ні магазину, один медпункт діючий залишився – ось і вся наша соціальна сфера. Вживаємо за рахунок виїзної торгівлі, яку до нас щовівторка здійснює підприємець з с.Мутвиця Василь Павлович Швед – дуже надійна і добра душею людина. Саме він та ще іноді його односельчанка Тамара і тримають нас на цьому світі, доставляючи хліб, крупи, продукти харчування та товари першої необхідності. А як зимою замете, то ми взагалі відірвані від світу Божого, адже до наших Горинич дорогу не чистять та й в самому селі теж. Хто її почистить, якщо тут одні старі і немощні? Оце недавно в селі померла бабуса, то не було кому навіть ямки на могилку викопати...

Перспективи, дійсно, безрадісні. А ще кілька десятиліть тому Гориничам ніщо не віщувало лихої долі. Зокрема, за словами моїх співрозмовників, у селі кипіло життя: міс-

сало чи м'ясо везти, інші якісь продукти, хоча їх наші діти везуть, щоби просто погодувати своїх старих батьків, а не як якусь контрабанду... Отак і виживаємо, як можемо, на мізерну пенсію у тисячу гривень. Господарство велике вже не тримаємо – нема сил, щоправда, коника і кіз ще маємо. Біда лишень, що косити сіно нема кому – чоловік хворий, а найняти когось у селі немає можливості, бо всі старі. Добре, що хоч дрова син допомагає заготовити, а рубаю їх вже сама. І, якби була можливість піти кудись з цього хутора, то ні секунди не вагалась – пішла б навіть у будку, аби бути серед людей та в теплі, - мовить на завершення нашої розмови Марія Миколаївна.

А ось **72-річна Любов Федорівна Калюта**, навпаки, каже, що попри все, не хоче залишати рідного порогу. Вже понад 10 років вона, після смерті чоловіка, живе одна, діти ж проживають на Білорусі і в Криму. На долю Любові Федорівни випало нелегке дитинство. У

у вересні 1945-го. Потім були не менш тяжкі голодні післявоєнні роки, які жінка згадує зі сльозами на очах. "Усе життя тут прожила, тож, на старості, десь іти не хочеться, – каже жінка. - Здоров'я і сил вже не маю, оце на хазяйстві лише кіт, собака та курка з півником – нема до кого і озватися толком. Добре було, коли Союз був і не було оцих кордонів з Білоруссю – Невель від нас всього 2км напругу і дорога їхня рядом. Але тепер мусимо аж через Прикладники до дітей добиратися..."

Не хоче полишати рідну домівку і її сусідка **Оксана Климівна Сапега, 1932 року народження**. Вона нині – найстаріша жителька Горинич, має 8 дітей, 20 внуків і 13 правнуків, а живе одна.

- Діти мої - по всьому світі, одна дочка аж у Фінляндії, - розповідає

ловне, щоб здоров'я не підводило і в державі спокійно було, а то подивіться, що твориться в Києві на тому Майдані. Бардак пішов – далі ні-

куди, дали людям демократію, а користуватися нею вони не вміють. Думають – вступлять у Європу, то відразу молочні ріки їм потечуть. Так не буває – працювати, передусім, треба у себе вдома, – робить мудрі висновки Василь Григорович.

...Поспілкувавшись із мешканцями Горинич, ловлю себе на думці, що навіть тут, у лісовій глибинці та в ізоляції від зовнішнього світу, ці люди не втратили цікавості до життя, регулярно дивляться телевізор, слухають новини, так що про те, що твориться в Україні, і, зокрема, на Майдані, знають добре. А ще вони, не зважаючи на всі труднощі, з якими доводиться щоденно стикатися, не втрачають оптимізму і віри у завтрашній день, підтримують одне одного, чим можуть, і це, напевне, робить їх сильнішими у тих випробуваннях, що судилися долею.

Сергій ТИШКОВЕЦЬ